

BLACKBOARD:
Et verktøy som effektiviserer
praktiske/administrative oppgaver eller et
instrument for stimulering av læringsaktiviteter?
Erfaringer med bruk av læringsplattform fra
Høgskolen i Østfold, Avdeling for Helse- og sosialfag

Hanne Schou Røising

Høgskolen i Østfold
Arbeidsrapport 2007:1

Online-versjon (pdf)

Utgivelsessted: Halden

Det må ikke kopieres fra rapporten i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Høgskolen i Østfold har en godkjenningsordning for publikasjoner som skal gis ut i Høgskolens Rapport- og Arbeidsrapportserier.

Høgskolen i Østfold. Arbeidsrapport 2007:1

© Forfatteren/Høgskolen i Østfold

ISBN: 978-82-7825-214-7

ISSN: 1503-6677

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0 INNLEDNING	1
2.0 LMS-STATUS GENERELT	3
2.1 LMS-status i universitets- og høgskolesektoren	3
2.2 LMS-status i Høgskolen i Østfold – og Avdeling for helse- og sosialfag	3
3.0 AVDELINGENS PEDAGOGISKE IDÉGRUNNLAG	5
4.0 METODE	7
5.0 FUNN FRA LÆRINGSPLATTFORMEN	9
5.1 Kunngjøringer	9
5.2 Informasjon	11
5.3 Klassens diskusjonsforum	11
5.4 Aktuelle lenker	13
5.5 Grupperom	13
5.6 Innleveringer	15
5.7 Ansattinformasjon	15
6.0 DRØFTING AV FUNNENE	17
6.1. Kunngjøringer	17
6.2 Informasjon	17
6.3 Klassens diskusjonsforum	17
6.4 Aktuelle lenker	18
6.5. Grupperom	19
6.6 Innleveringer	19
6.7 Ansattinformasjon	19
7.0 KONKLUSJON OG VEIEN VIDERE	21
LITTERATUR	23

1.0 INNLEDNING

Jeg ønsker med dette FOU-arbeidet å se nærmere på bruken av LMS (Learning Management System) ved Avdeling for helse- og sosialfag; både som *informasjons- og læringsarena*. Jeg har i perioden 2004-2006 innehatt en prosjektstilling knyttet til IKT og læring ved avdelingen. I denne perioden har Blackboard blitt implementert ved nær sagt alle avdelingens studietilbud. Mot slutten av 1990-tallet ble det utviklet omfattende datasystemer for planlegging, gjennomføring og administrasjon av IKT-støttet undervisning. Det nye var at man samlet flere ulike verktøy for kommunikasjon, distribusjon av materiale og administrasjon av brukere under en enhetlig plattform med et felles grensesnitt. Et slikt system kalles for en læringsplattform eller et LMS (Learning Management System). Med en læringsplattform kan institusjonene gjennom et enhetlig design distribuere innhold, arrangere diskusjonsgrupper, flervalgsprøver og administrere studenter. Uninett definerer læringsplattform slik:

“Et LMS er et utvalg av verktøy for å støtte læringsaktiviteter og administrasjonen av dem. Verktøyene er teknisk integrert i en felles omgivelse med en felles database, og har derfor delt tilgang til dokumenter, statusinformasjon og annen informasjon. De er videre presentert gjennom et enhetlig webbasert brukergrensesnitt, hvor de opptrer visuelt og logisk konsistent overfor brukeren” (Uninett 2006, s. 5).

Læringsplattformen brukes til å støtte forskjellige former for lærings- og undervisningsaktiviteter. En læringsplattform kan med andre ord være både et instrument som kan effektivisere praktiske/administrative oppgaver og et instrument for stimulering til læringsaktiviteter.

Bruken av læringsplattformer i høyere utdanning i Norge synes grovt sett å befinne seg innenfor to kategorier:

Til enkel kommunikasjon (formidling av beskjeder, digitale læremidler og innleveringer).

Til mer avanserte funksjoner (Norgesuniversitetet 2006). Slike funksjoner kan være faglige nettbasserte diskusjoner og nettstøttet samarbeid knyttet til felles studentoppgaver og -prosjekter

LMS-bruk knyttet til den første kategorien vil i hovedsak være et administrativt verktøy som effektiviserer *praktiske / administrative oppgaver*, mens LMS-bruk knyttet til den andre kategorien i hovedsak vil være et *pedagogisk/ faglig verktøy* som stimulerer læringsaktiviteter. Det synes å være et klart inntrykk at bruk i den første kategorien dominerer. Selv om alle institusjoner i høyere utdanning har anskaffet LMS, vet vi allikevel lite om hva LMS-ene blir brukt til. Det foreligger få systematiske studier av hvordan lærere og elever opplever og

vurderer LMS-ene i undervisning og læring (Utdanningsdirektoratet 2005, Arneberg m.fl.2005). De investeringer og endringer som skoleeiere gjør, får store økonomiske, organisatoriske og kompetansemessige konsekvenser, og det bør derfor være stor interesse knyttet til å finne ut og dokumentere hva utbyttet av disse investeringene innebærer.

Mitt inntrykk fra prosjektperioden er at læringsplattformen hovedsakelig har blitt benyttet til et sted for distribuering av informasjon og lærestoff (aktuelle lenker/ undervisningsmaterieell), og i mindre grad et sted der studentene selv jobber aktivt med lærestoffet. Dette er i tråd med det generelle inntrykket Norgesuniversitetet beskriver fra universitets- og høgskolesektoren (UH-sektoren) (Utdanningsdirektoratet 2005, Arneberg m.fl. 2005). På bakgrunn av disse funnene, tar dette FOU-arbeidet sikte på å finne om det også forholder seg slik ved Avdeling for helse- og sosialfag.

Hovedproblemstillingen i denne studien er: På hvilken måte benyttes læringsplattformen ved Avdeling for helse og sosialfag? Synes det hovedsakelig å være et administrativt eller pedagogisk/ faglig verktøy?

I den grad læringsplattformen benyttes som et pedagogisk / faglig verktøy vil det være interessant å se i hvilken grad avdelingens pedagogiske idégrunnlag (PBL) gjenspeiles i bruken av læringsplattformen (Se kap. 3). Dersom det pedagogiske idégrunnlag gjenspeiles i LMS-bruken, vil det være naturlig å forvente at bruken av læringsplattformen i tillegg til enkel kommunikasjon og formidling av studieinformasjon benyttes til faglige nettdiskusjoner, kunnskapskonstruksjon og studentaktivitet mellom studenter og lærere.

Datamaterialet er hentet fra fire ulike Blackboardkurs.

2.0 LMS-STATUS GENERELT

Anvendelsen av læringsplattformer har skutt fart de siste 3-4 årene i både grunn-, videregående og høyere utdanninger i Norge. Undersøkelser fra 2005 (Arneberg m.fl. 2005) bekrefter at 17 % av grunnskolene og 96 % av videregående skoler har gått til anskaffelse av læringsplattformene. Innen høyere utdanning har alle universiteter og høyskoler gått til anskaffelse av elektroniske læringsplattformer. De siste årene er det læringsplattformer som har dominert IKT-debatten i universitets- og høyskolesektoren. Det har vært lagt mest vekt på hvordan man skal få alle til å bruke læringsplattformer. Spørsmålet om bruken av IKT i undervisningssammenheng har kommet i andre rekke. I rapporten *Utrekning om digital tilstand i høyere utdanninger* (Arneberg m.fl. 2005) reises kritiske spørsmål til dagens bruk av læringsplattform. Læringsplattformene ser ut til å egne seg godt til å modernisere administreringen av undervisningen. Min erfaring er at selv de mest teknologifiendtlige har funnet ut at beskjedssystemer og innleveringsfunksjoner i læringsplattformen kan effektivisere hverdagen. Det skjer likevel ikke større endringer av pedagogisk praksis.

Gjennom reformarbeid knyttet til Kunnskapsløftet og Kvalitetsreformen innenfor høyere utdanning, legges det sterke føringer for økt bruk av IKT i undervisning og læring. Digital kompetanse generelt er i ferd med å bli en forutsetning for å delta i arbeidsliv og samfunnsdebatt, og innen for høyere utdanning blir denne kompetansen en stadig viktigere del (Koch 2006).

2.1 LMS-status i universitets- og høyskolesektoren

Alle høyere utdanningsinstitusjoner tilbyr idag LMS til sine studenter og faglig ansatte. De fleste bruker kommersielle plattformer. Noen få institusjoner har utviklet en egen “verktøypakke” eller bruker læringsplattformer med åpen kildekode (Arneberg m.fl. 2005). Det hevdes at vi kun utnytter en liten del av de mulighetene som ligger i digitale læringsstøttesystemer. Til tross for at alle institusjoner i høyere utdanning har anskaffet LMS, vet vi allikevel lite om hva LMS-ene blir brukt til og det foreligger få systematiske studier av hvordan lærere og elever opplever og vurderer LMS-ene i undervisning og læring (Utdanningsdirektoratet 2005, Arneberg m.fl.2005).

2.2 LMS-status i Høgskolen i Østfold – og Avdeling for helse- og sosialfag

I løpet av en ti-års periode har Høgskolen i Østfold (HiØ) benyttet flere læringsplattformer; Learning space, Classfrontier, Blackboard, It's learning og Moodle. Læringsplattformene er blitt brukt på ulike måter, og noen avdelinger har også benyttet flere LMS-løsninger samtidig. Høsten 2003 ble det besluttet at

HiØ skulle tilby ett LMS. Valget falt på den kommersielle læringsplattformen Blackboard. Avdeling for helse- og sosialfag besluttet på det samme tidspunktet å ta den valgte læringsplattformen i bruk ved alle avdelingens studietilbud. Begrunnelsen for dette lå hovedsakelig i generelle utfordringer fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet om økt bruk av IKT som pedagogisk hjelpemiddel for å styrke IKT som en integrert del av studietilbud og undervisning i utdanningssektoren (St.meld 27, 2000-2001).

I forbindelse med dette arbeidet ble det ved Avdeling for helse- og sosialfag opprettet en prosjektstilling (studieretningsovergripende stilling) knyttet til IKT og læring. Denne stillingen har jeg innehatt.

Avdeling for helse- og sosialfag tilbyr fem bachelorstudier (vernepleie, barnevern, sosialt arbeid, sykepleie og bioingeniørfag) og ca. 15 etter- og videreutdanninger (30 - 90 studiepoeng, hovedsakelig som deltidsstudier). Nærmest alle studietilbud benytter læringsplattformen Blackboard. Avdelingen har ca. 1400 studenter og ca. 100 faglig ansatte.

3.0 AVDELINGENS PEDAGOGISKE IDÉGRUNNLAG

Ved Avdeling for helse- og sosialfag er problembasert læring sentralt. Idégrunnlaget for dette innebærer at studentene selv jobber aktivt med relevant fagstoff og knytter dette opp mot gitte problemstillinger / -områder. Problembasert læring innebærer at studentene selv må jobbe aktivt med lærestoffet, rollen som lærer vendes i større grad fra foreleser til veileder og studentene får på den måten i større grad muligheter til å ”bestille” innholdet i undervisningen, relatert til de problemområdene de arbeider med. På denne måten blir studentene selv aktive i sin utvikling av relevant kunnskap (Pettersen 2005).

4.0 METODE

Hensikten med dette prosjektet er å undersøke hvorledes læringsplattformen ved avdelingen benyttes. Synes det hovedsakelig å være et administrativt eller pedagogisk/ faglig verktøy? For å besvare dette, har jeg valgt ut fire ulike Blackboardkurs. Samtlige kurs er fra bachelorstudiene, og de har alle hatt en varighet på 8 – 10 uker. De 4 kursene omhandler 284 brukere (211 studenter + 73 lærere/ administrativt tilsatte). Alle kursene har samme varighet og de er knyttet til samme nivå (bachelorstudier). Begrunnelsen for dette er å se om det er noen generelle tendenser på tvers av studieretningene.

Alt innhold i en læringsplattform er lagret som tekstmateriale. Jeg har lest igjennom, registrert og kategorisert innholdet bak samtlige menyknapper i de respektive kursene. Denne metoden baserer seg på en kvantitativ metode, der materiale telles, sorteres og analyseres.

Det er flere kategorier innholdet har vært sortert i:

- faglig eller praktisk/ administrativt *innhold*
- *hvem distribuerer innhold*
- *responstid* på diskusjonsinnlegg
- *organisering av kursmateriell*

5.0 FUNN FRA LÆRINGSPLATTFORMEN

I denne delen gis en fremstilling av hvordan læringsplattformen ble benyttet ved fire Blackboardkurs ved avdelingen. Hver av de fire kursene tilsvarer en blokk som alle en varighet på åtte – ti uker. Kursene som er gjennomgått er alle knyttet til fire ulike studier innen bachelorstudiene; sykepleie, sosionom, barnvern og vernepleie. Det foreligger datamateriale fra hvert av kursene, men i denne fremstillingen gis disse stort sett samlet. Det er to årsaker til at jeg velger å lage en samlet fremstilling fra de fire kursene; av anonymitetshensyn – og for å få fram de generelle tendensene. Det vil med det foreliggende datamateriale være enkelt å lage studiespesifikke fremstillinger.

Det foreliggende datamateriale er informasjon som er hentet, registrert og kategorisert fra innholdet bak de aktuelle menyknappene. Menyknappene som har vært benyttet er:

- **Kunngjøringer** (elektronisk oppslagstavle for beskjeder)
- **Informasjon** (distribuering av all blokkinformasjon, slik som timeplaner, oppgavetekster til arbeidskrav, undervisningsmateriell m.m)
- **Diskusjonsforum** (felles nettdiskusjonsverktøy for alle som har tilgang til kurset)
- **Aktuelle lenker** (lenkesamling over relevante nettsteder)
- **Grupperom** (samarbeidsrom for basisgrupper, med eget gruppediskusjonsverktøy og filopplastingssted)
- **Innleveringer** (for innlevering av og tilbakemelding på arbeidskrav)
- **Ansattinformasjon** (kontaktinformasjon over alle lærere / administrativt tilsatte)

5.1 Kunngjøringer

Kunngjøringer fungerer som en elektronisk oppslagstavle med viktige meldinger.

Samlet sett ble det i de fire kursene distribuert 123 kunngjøringer i løpet av perioden (åtte - ti uker). Det er et gjennomsnitt på ca. 12 kunngjøringer pr. uke fordelt på fire kurs. Dette betyr igjen tre kunngjøringer pr. uke.

Hvem skriver kunngjøringer?

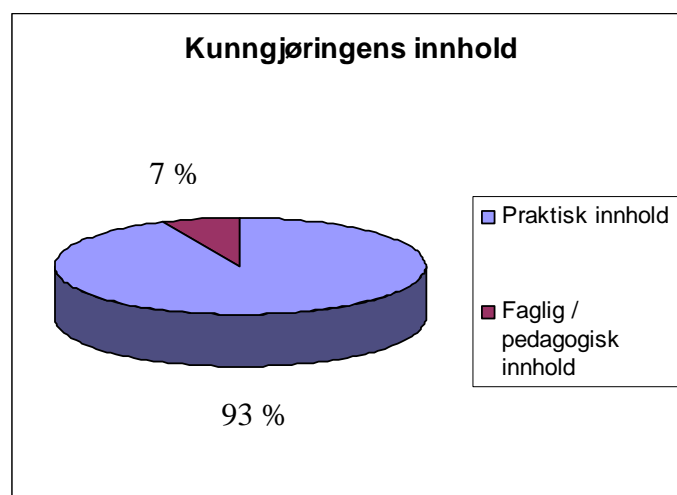
Kunngjøringer kan skrives av alle ansatte (lærere og administrativt personell) som har tilgang til kurset. Studenter har ikke anledning til skrive kunngjøringer.

I tabellen på neste side vises hvem som skrev kunngjøringen.

HVEM DISTRIBUTUERTE KUNNGJØRINGENE	ANTALL KUNNGJØRINGER	PROSENTVIS FORDELING
Blokkansvarlig	61	50 %
Årskoordinator (gjelder bare sykepleierutdanningen)	10	8 %
Studieleder	4	4 %
Lærere	39	32 %
Andre (Blackboardadministrator eller IKT-pedagog)	9	7 %
Administrasjonen	0	0 %

Hva inneholder kunngjøringene?

Ut fra de kunngjøringene som ble gitt, synes innholdet i kunngjøringene å fordele seg mellom to hovedkategorier; *praktiske* og *faglig / pedagogiske* beskjeder. De praktiske beskjedene omhandler timeplan- og romendringer, beskjeder om informasjons- og lærestoff som var lagt ut i Blackboard osv. De pedagogiske beskjedene omhandler informasjon om hvorledes studenter bør eller kan forberede seg til undervisning, eller bekjentgjøring av relevante artikler eller nettsteder. Av totalt 123 kunngjøringer, var 115 av disse praktiske beskjeder, og 8 faglig/ pedagogiske beskjeder.

Figur 1

Oppsummering

Som en oppsummering ser vi at det stort sett er *lærere* og *blokkansvarlige* som distribuerer kunngjøringer, og innholdet er stort sett *praktiske beskjeder*.

Administrasjon og studieledere er nærmest fraværende når det gjelder å skrive kunngjøringer.

5.2 Informasjon

Bak menyknappen ”Informasjon” er det opprettet fire - fem 5 gule mapper der ulike type kurs-/blokkinformasjon sorteres. Minimum av det som skal ligge bak denne menyknappen er timeplan, mål og innhold for blokka, samt oppgavetekster til arbeidskrav / studentarbeider som skal gjøres i blokka. All denne informasjonen var å finne i de fire blokkene.

Det ligger også en mappe for undervisningsmateriell som kan brukes til å distribuere forelesningsnotater. Mappen for undervisningsmateriell ble benyttet svært ulikt i de ulike kursene; fordelt som følger:

Studieretning	Antall dokumenter
Sykepleie	40
Vernepleie	13
Sosionom	12
Barnevern	4

For to av kursene var samtlige dokumenter sortert i de opprettede mappene, for et av kursene var det ingen systematikk for hvor informasjonen lå og for et av kursene var et par dokumenter lagt ”feil”.

Oppsummering

Bak menyknappen “Informasjon” var all blokkinformasjon tilgjengelig i alle kursene. Informasjonen var i hovedsak enkel å finne. Det var stor variasjon i de ulike kursene i hvilken grad lærere distribuerer undervisningsmateriell.

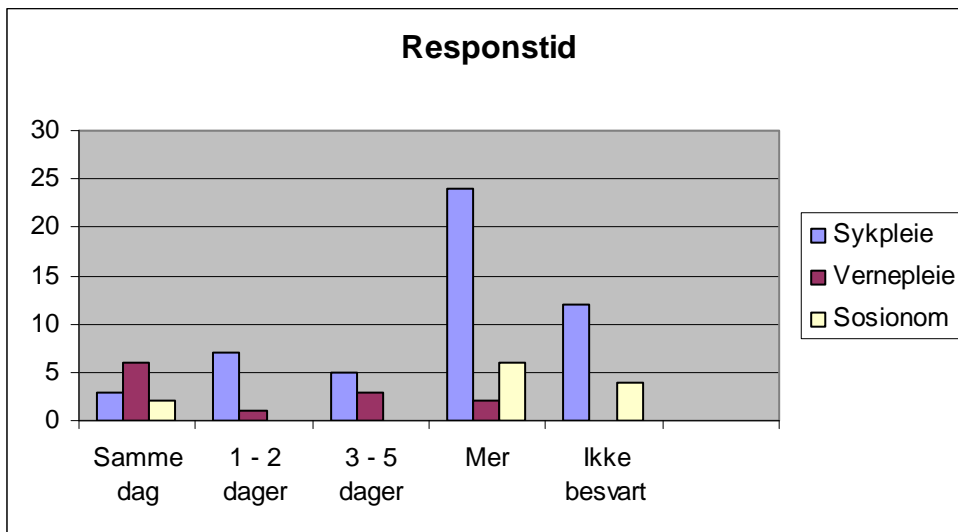
5.3 Klassens diskusjonsforum

I Blackboard er det begrenset i hvilken grad studentene selv kan være aktive. De kan for eksempel ikke skrive kunngjøringer eller legge informasjon bak noen av menyknappene. I klassens diskusjonsforum og i grupperommene har for øvrig studentene muligheter for å skrive diskusjonsinnlegg og dele materiale med hverandre (ved å legge dokumenter som vedlegg til et diskusjonsinnlegg eller ved å laste opp dokumenter opp i gruppens filopplastningsrom (File Exchange)).

Ett av de fire kursene benyttet ikke klassens diskusjonsforum i løpet av blokken. Gjennomsnittstallene i det som her fremstilles er derfor regnet ut fra tre kurs.

Til sammen ble det skrevet 310 diskusjonsinnlegg i klassenes diskusjonsforum i de tre kursene (dvs. ca. 103 innlegg pr. kurs).

73 innlegg var skrevet i diskusjonsforum der navngitte personer var ansvarlig for å følge opp. På disse innleggene varierte tiden fra innlegget var skrevet til det ble besvart som følger:

Figur 2

16 av 73 innlegg ble ikke besvart

40 av 73 innlegg ble besvart 5 dager eller senere (opptil 25 dager).

17 av 73 innlegg ble besvart i løpet av tre dager.

Kun to av de 70 innleggene var faglige spørsmål. De øvrige var avklaringer av praktiske ting, slik som spørsmål om obligatorisk frammøte, pensum, blokktester osv.

I klassens diskusjonsforum er det også diskusjonsfora for studentene som ikke skal følges opp av noen bestemte (slik som forumet "Kullkafé", og "Forum for tillitsvalgte"). Disse forumene blir jevnt over benyttet, men det er også her svært få faglige problemstillinger/ spørsmål som diskuteres. I tre av kursene ligger eksempelvis et eget forum som heter "Dette strever jeg med". Det var kun i ett av kursene dette forumet ble benyttet – med til sammen 9 innlegg.

Oppsummering

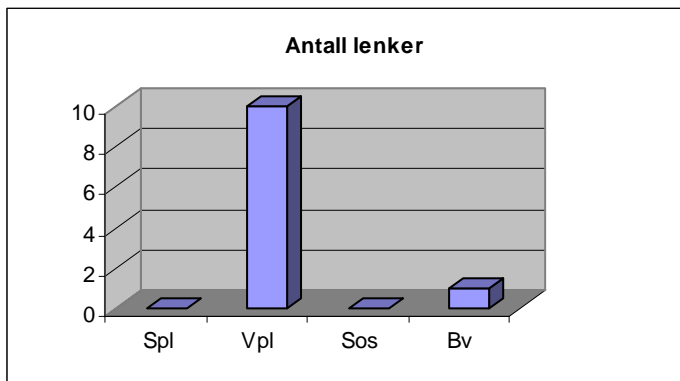
Det er gjennomgående mange innlegg i de ulike diskusjonsforaene. Et av kursene benyttet ikke diskusjonsforum.

Diskusjonsinnleggene bærer i stor grad preg av å inneholde praktiske avklaringer vedr. studiet. (oppgavekriterier, undervisningsinnhold, pensumbøker osv.) Kun to av 70 innlegg hadde et faglig innhold.

Det er svært varierende hvor raskt spørsmål blir besvart.

5.4 Aktuelle lenker

Menyknappen ”Aktuelle lenker” er ment som en lenkesamling over aktuelle faglige nettsteder. I to av kursene er innholdet bak denne knappen tom, den tredje kurset har kun én lenke, mens det i det fjerde kurset ligger 10 relevante lenker bak menyknappen. Det viser seg for øvrig at for et av kursene der det ikke er noe innhold bak denne menyknappen, lå det henvisning til flere nettsteder andre steder i Blackboard, blant annet bak menyknappen ”Informasjon”.

Figur 3

Oppsummering

Menyknappen ”Aktuelle lenker” benyttes i liten grad.

5.5 Grupperom

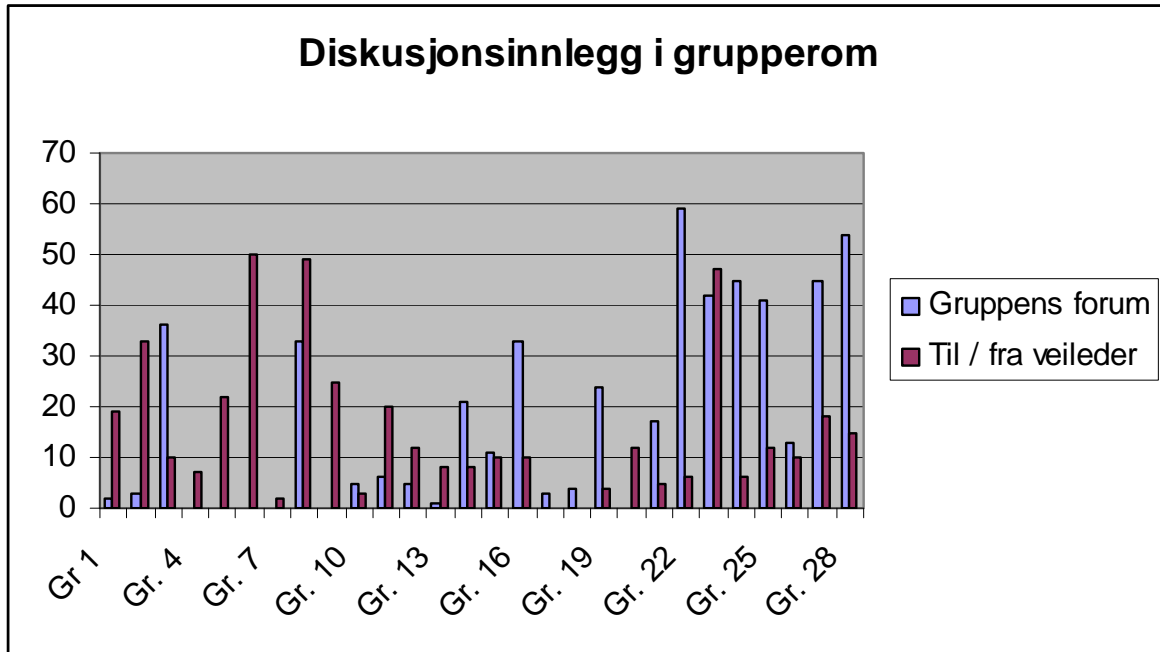
Ved avdelingen er det bestemt at det skal opprettes grupperom i Blackboard for basisgruppene. Det er veilederne som gjør i stand grupperommet. I grupperommet skal det være et diskusjonsforum for studenter og veileder, og utover dette kan studentene ha egne diskusjonsforum for samarbeid om studentoppgaver m.m.

Det er stor variasjon i bruk av grupperommene. For noen grupper fungerer grupperommet ikke, eller i svært liten grad, som et kommunikasjonssted med veileder, mens det for andre grupper er stor aktivitet i veilederforumet.

Til sammen var det 28 grupperom fordelt på de fire kursene. Innlegg i diskusjonsforumet ”Til/ fra veileder” varierer fra 50 til 0 innlegg, med et gjennomsnitt på 15 innlegg i løpet av 8 – 10 uker.

Som det framgår av denne oversikten nedenfor, er veilederforumet over hodet ikke i bruk for to av gruppene (gruppe 17 og 18). Der det er færre innlegg enn 10 for en 10-ukers-periode er det rimelig å slå fast at grupperommet ikke

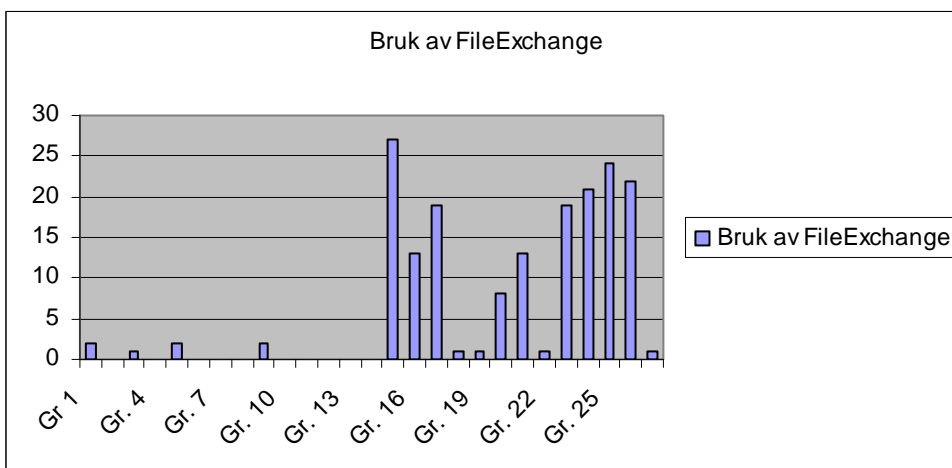
fungerer som et møtested mellom studenter og veileder. (Se kap. 5.5). Dette gjelder for 15 av gruppene (dvs. ca. 50%).

Figur 4

Gruppe 1 – 14 tilhører sykepleierutdanningen, gruppe 15 – 27 tilhører BSV. Det er interessant å merke seg at aktiviteten i veiledningsforumet synes å være ujevnt mellom disse utdanningene. Det er også interessant å merke seg at liten aktivitet i veilederforumet ikke innebærer liten aktivitet i gruppens forum (for enkelte grupper er det motsatt!)

Gjennom grupperommet har gruppens medlemmer tilgang til et eget område der de kan laste opp filer til hverandre. Bruken av dette er også svært varierende.

Figur 5

Stolpene viser hvor mange dokumenter som er lastet opp i FileExchange i de ulike gruppeområdene. Gruppe 1 – 14 tilhører sykepleierutdanningen mens gruppe 15 – 27 tilhører BSV. Det er interessant å merke seg denne skjevfordelingen.

Oppsummering:

Grupperommene synes ut fra et gjennomsnitt å fungere lite tilfredsstillende som et møte- og kommunikasjonssted mellom basisgrupper og veiledere. Det er for øvrig stor variasjon over hvorledes grupperommene benyttes både av veiledere og studenter.

Grupperommene brukes utover det som angår veiledningen. Gruppens forum og verktøy for opplasting av filer (File Exchange) er for mange grupper mye brukt.

5.6 Innleveringer

Innleveringer av studentbesvarelser (arbeidskrav m.v.) skal som en hovedregel skje i Blackboard. For sykepleierutdanningen var det ingen innleveringer i den aktuelle blokka. For BSV- utdanningene var det følgende innleveringer:

Studieretning	Antall innleveringer	Antall studenter
Barnevern	2	25
Sosionom	2	29
Vernepleie	1	25
Totalt	5	79

Av til sammen 79 innleveringer var det til sammen to studenter som ikke hadde levert inn sine besvarelser og til sammen fire studenter som ikke hadde fått tilbakemelding fra lærere.

Oppsummering

Verktøyet for innleveringer synes å fungere godt. At fire av innleveringene ikke er kommentert fra lærer (i Blackboard) bør være et problem for de det gjelder. Det kan for øvrig tenkes at disse har fått tilbakemeldinger på annen måte.

5.7 Ansattinformasjon

Menyknapen ”Ansattinformasjon” er ment for å gi studentene en oversikt over hvilke ansatte som er tilknyttet blokka, og kontaktinformasjon for disse (e-postadresse, telefon og kontor). Som utenforstående er det umulig å vite hvilke ansatte det burde være informasjon om bak denne knappen. I denne

fremstillingen har jeg sjekket blokkansvarlige, basisgruppeveiledere og administrativt tilsatte.

Kontaktinformasjon om alle blokkansvarlige lå der. Informasjon om fire av 18 veiledere var ikke tilgjengelig. Kun i ett kurs lå informasjon om administrativt tilsatte. Informasjonen var i samtlige kurs oppdatert, men noe mangelfull for tre (kun navn og e-postadresse).

Oppsummering

Informasjonen bak menyknappen "Ansattinformasjon" var oppdatert. For ca. 20 % av lærerne var ikke kontaktinformasjonen lagt inn. I tre av fire kurs lå ingen informasjon om administrativt tilsatte. Tre av kontaktinformasjonene var mangelfulle.

6.0 DRØFTING AV FUNNENE

I denne delen vil jeg kort kommentere funnene som ble beskrevet i kap.4.

6.1. Kunngjøringer

Verktøy for kunngjøringer er vel anvendt i læringsplattformen. Et snitt på tre kunngjøringer pr. uke innebærer at det er en vits for studentene å logge seg inn på læringsplattformen jevnlig. Aktivitet i læringsplattformen vil være avgjørende for om den oppleves nyttig. (Som et lite apropos er det verdt å merke seg at avdelingens fysiske oppslagstavler nå har få oppslag. Noen har ingen.....)

I hovedsak er det *lærere og blokkansvarlige* som distribuerer kunngjøringer, og innholdet er stort sett *praktiske beskjeder*. Dette kan avstedkomme to interessante oppfølgingsspørsmål:

- Hvorfor distribueres ikke praktiske beskjeder i større grad av administrasjonen eller studieledelsen?
- Hvorfor innehar kunngjøringer i så liten grad faglig eller pedagogisk innhold?

Det kan også være av interesse å finne ut av i hvilken grad de ansatte er bevisste på om informasjonen som skal ut, bør skrives som en kunngjøring eller et diskusjonsinnlegg. Dersom informasjon skrives i diskusjonsforumet, får studenter og kollegaer anledning til å stille spørsmål – eller kommentere. Det ville kunne øke studentaktiviteten, og det ville kunne bli enda mer klargjørende

6.2 Informasjon

Det bør være et kvalitetsmål at *all viktig informasjon* finnes i læringsplattformen. Videre bør det være et kvalitetsmål at informasjonen er distribuert på en slik måte at den er lett å finne. (For eksempel ved å sortere i mapper og bruke mappe- og filnavn som på en god måte kommuniserer innholdet). Dersom det mangler en struktur for hva som legges hvor, vil det være vanskelig å finne informasjonen, og det vil skape forvirring.

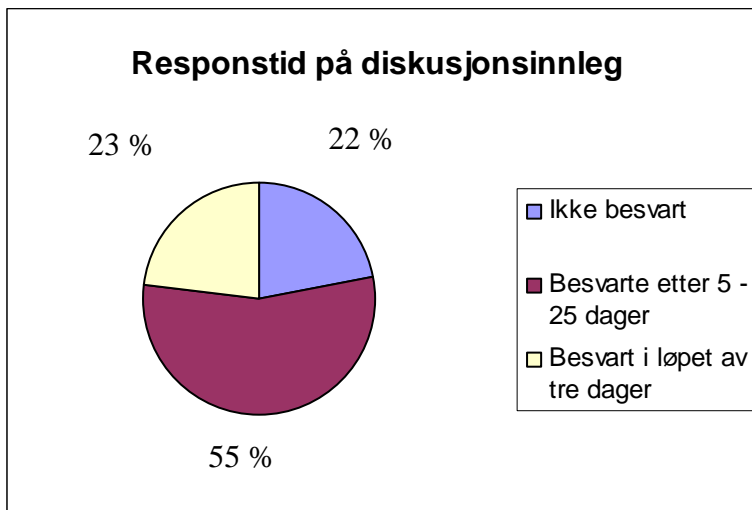
Enkelte lærere legger ut svært mange forelesningsnotater (i hovedsak i form av Powerpointpresentasjoner). Det bør være av interesse å finne nærmere ut av hvilket læringsutbytte studentene har av disse forelesningsnotatene.

6.3 Klassens diskusjonsforum

Skal et diskusjonsforum fungere, er det avgjørende at spørsmål som stilles, bli besvart, og at spørsmålene besvares innen kort tid (i løpet av 3 dager). Er ikke

spørsmål besvart i løpet av den tiden, vil studentene finne andre kommunikasjonskilder, slik som telefon eller e-post.

Det foreliggende materialet viser at innleggene ble besvart som følger:

Figur 6

I praksis betyr dette at forumet ikke fungerte for 77 % av innleggene. Det bør være et kvalitetsmål at studenter får svar på de spørsmålene som de stiller. Det må også være et kvalitetsmål at spørsmål besvares innen 1 – 3 dager.

Det skrives mange diskusjonsinnlegg, og det tyder på at det er behov for dette. Det vil være interessant å finne ut hvorfor diskusjonsforumet ikke ble brukt i ett av kursene.

Innholdet i diskusjonsinnleggene er i hovedsak oppklaring av praktiske forhold. Det bør være av interesse å undersøke hvorfor ikke diskusjonsforumet benyttes for faglige spørsmål og problemstillinger. En læringsplattform skal jo nettopp brukes til å støtte foreskjellige former for lærings- og undervisningsaktiviteter.

6.4 Aktuelle lenker

Det kan være flere grunner til at denne menyknappen brukes i liten grad. Faglærere kjenner ikke til relevante nettsteder, de ser ikke vitsen med å henvise til disse i undervisningen eller de vet ikke hvordan de rent teknisk legger ut lenker bak menyknappen ”Aktuelle lenker”.

Ved en rask gjennomgang av forelesningsnotatene som var distribuert i de ulike kursene, ser det ut som om netthenvisninger generelt benyttes i svært liten grad.

Det kan synes som om lærere i større grad bør orientere seg og lete opp faglig, relevante nettsteder til bruk i undervisningen. Det omhandler alle mulige former

for fagstoff som er tilgjengelig på internett. Her synes det å være en stor, ubrukt kilde!

6.5. Grupperom

Skal grupperommet fungere som et kommunikasjons- og møtested mellom gruppemedlemmer og veileder, bør samtlige av gruppens medlemmer (inkl. veileder) være til stede 3 ganger pr. uke. Da bør det forventes minst 5 – 8 innlegg pr. uke for grupper på 5 – 8 studenter. Med et gjennomsnitt på 15 innlegg på ti uker, har grupperommene kun unntaksvis, og i svært liten grad fungert slik i disse kursene.

For øvrig er det gode grunner til at grupperom bør opprettes, selv om dette ikke er en viktig møteplass mellom studenter og veileder.

Mange studenter bruker grupperommet uavhengig av om veileder er der eller ikke. Det viser aktiviteten i øvrige diskusjonsforum sammenlignet med veilederforumet, samt bruk av File Exchange.

6.6 Innleveringer

Verktøyet for innleveringer synes å fungere godt. To studenter har ikke innlevert sine besvarelser, men årsaken til dette er ukjent. Enten har de levert på annen måte, eller ikke levert. Dersom innleveringer skal skje i Blackboard bør det ikke åpnes for andre innleveringsmåter.

At fire av innleveringene ikke er kommentert fra lærer (i Blackboard) bør være et problem for de det gjelder. Det bør være et kvalitetsmål at det gis tilbakemelding på *alle* studentinnleveringer, dersom det er besvarelser som skal ha tilbakemeldinger.

6.7 Ansattinformasjon

Det bør være et kvalitetsmål at nødvendig kontaktinformasjon for alle som har med blokka å gjøre (dvs. basisgruppeveiledere, blokkansvarlig og administrativt tilsatte) er å finne bak denne knappen. Som et minimum bør en finne navn, telefonnummer, kontor plass og e-postadresse. Informasjon utover dette må være oppdatert.

7.0 KONKLUSJON OG VEIEN VIDERE

Dette prosjektet viser at:

- Læringsplattformens ulike verktøy benyttes i varierende grad
- Det er gjennomgående stor aktivitet knyttet til formidling av praktiske beskjeder (både via kunngjøringer og via diskusjonsinnlegg)
- Diskusjonsforumet benyttes til avklaring av en rekke praktiske spørsmål knyttet til timeplan, arbeidskrav, oppgavekriterier m.m.
- Det er liten aktivitet knyttet til faglige problemstillinger
- Oppfølging av diskusjonsinnlegg fungerer bare delvis tilfredsstillende (dvs. for mange spørsmål blir stående ubesvart eller besvares for lang tid etter at de er stilt)
- Sykepleierutdanningen distribuerer mye undervisningsmateriale til studentene
- Det henvises lite til aktuelle / relevante nettsteder i læringsplattformen
- Bruk av grupperom varierer, og veiledernes tilstedeværelse i grupperommene varierer
- Administrering av studentoppgaver via Blackboard (innleveringer og tilbakemeldinger) fungerer godt
- Studieledelse og administrasjonen er lite ”synlige” i læringsplattformen.

I forhold til de pedagogiske ideer som avdelingen bygger på, gjenspeiles dette i svært liten grad i læringsplattformen.

Læringsplattformen benyttes først og fremst som et verktøy for å effektivisere praktiske /administrative oppgaver, og i liten grad som et verktøy for å stimulere læringsaktiviteter. Nå kan god tilgjengelighet av blokkinformasjon (kursinformasjon) være et godt grunnlag for læring i seg selv, fordi rammene for blokkene er lett tilgjengelig. I stedet for å bruke tid på å lete opp informasjon, kan studentene i stedet bruke tid på selve læringsprosessen.

I forhold til bruken av LMS, slik det er dokumentert i dette prosjektet, er det flere områder som bør forbedres. Det omhandler bruk av diskusjonsforum, lenkesamlinger, grupperom og kontaktinformasjoner. Konkret innebærer det at diskusjonsinnlegg skal følges opp i løpet 1 – 3 dager, relevante nettsteder bør brukes aktivt som fagressurser, grupperommene skal benyttes som et kommunikasjonssted mellom veileder og studenter og at kontaktinformasjon om ansatte skal være oppdatert og tilgjengelig.

For avdelingen bør det være en utfordring at læringsplattformen i tillegg til å være et administrativt verktøy også i økende grad skal benyttes som et

pedagogiske hjelpemiddel, ved at den støtter opp om forskjellige lærings- og undervisningsaktiviteter.

LITTERATUR

Arneberg, P. & Program for digital kompetanse (2005). *Utredning om digital tilstand i høyere utdanning : om forhold knyttet til bruk av IKT i undervisningssammenheng*. Tromsø : Norgesuniversitetet

Koch, S. A. Kjekshus & Universitetet i Oslo (2006). *Ringer i vann : fleksibel læring, kvalitetsreformen i praksis*. Oslo : Flexibel læring, Universitetet i Oslo

Norgesuniversitetet (2006). *Læringsteknologi i norsk høgre utdanning. En statusbeskrivelse og drøfting av behov for fellestiltak og erfaringsutveksling*

Pettersen, R C. (2005). *PBL for studenten : en introduksjon til PBL for studenter og lærere* (2. utg ed.). Oslo : Universitetsforlaget

Stortinget . Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen (2001). *Innstilling frå kyrkje-, utdannings- og forskningskomiteen om Gjør din plikt - Krev din rett. Kvalitetsreform av høyere utdanning : St.meld. nr. 27 (2000-2001)*. Oslo : Komiteen

Uninett ABC (2006). *LMS - hva og hvordan*. Trondheim : Uninett ABC

Utdanningsdirektoratet (2006). *Digitale læringsplattformer : en mulig katalysator for digital kompetanse i grunnopplæringen : om pedagogisk nytteverdi og utviklingstrekk*. Oslo : Utdanningsdirektoratet